

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrť leta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrť leta 1 gld. 15 kr. nov. den.

~ V Ljubljani v sredo 10. junija 1863. ~

Gospodarske stvari.

Korist pepéla v poljedelstvu.

(Konec.)

3. Pepél iz premoga (kamnitega oglja) ni sicer tako močan kakor pepél iz drv, zato pa marsikter kmetovavec misli, da ni za nobeno rabo. Al nikar ga ne zametuj, dragi moj, obnesel se ti bo dobro, posebno na mokrih njivah; za mrzlo zemljo ti je prav dober in ti bo njivo gotovo zboljšal, posebno če ga z nekoliko gnojem pomešaš. Pepél iz premoga je jako puhel, zato pa prav storiš, če ga z gnojem iz stranišč (sekretov) mešaš. Če ta mešanca eno leto leží, je posebno za ilovnate njive prav prav dobra. Po nji dobí njiva tamnejo barvo, ktera solnčne žarke bolj na se vleče in krepkeje zadržuje; to pa zemljo pregreje in rodovitno stori. Posebnega priporočila je pa pepél iz premoga pri napravi gnojnih kupov (kompostov) vreden; tukaj zboljšajo njegovi deli zemljo prav jako, posebno takrat, kadar se taki kupi pogostoma s scavnico polivajo.

Ravno tako dobro se krompirju, rží in detelji ta pepél prileže, če se površ posuje. Pepél iz premoga obstoji iz apna, večkrat v podobi mavca, z magnezijo, kremenico in železnim okisancom zmešan.

Nek imeniten sadjorejec priporoča pepél iz premoga in drv v časniku „Pomona“ na vso moč, in pravi, da sta ta dva pepéla bolja kakor vsaki drugi gnoj. Kadar se sadne peške sejejo, naj se popred, dobro namočene, s pepélom potresejo, in noben mrčes se jih ne dotakne. V vlažni zemlji je ta pepél prav koristen, ker posrka kislino okrog drevesnih korenin, ktera jim je jako škodljiva; spomladi naj se tedaj okrog sadnega drevesa ta pepél potrese. Mlade rastlinice, ktere mrčesi tako radi napadajo, se pred njimi najložeje varujejo, če se s pepélom potresejo. Črva in druge mrčese v zemlji pokončati, je pepél iz premoga in drv najboljšo sredstvo, če se po zemlji raztrosi, podkoplje ali podorje, ker ondi, kjer je zemlja s pepélom nasitena, črv ne biva in polži pocrkajo eden za drugim, kakor hitro na pepél zadenejo. Ravno tako koristen je pepél tudi za tiste sadne drevesce, ki v loncih ali družih lesenih posodah rastejo, ker se tudi k tem drevescom dostikrat škodljivi mrčesi skoz spodnje luknjice pritepó, jim korenike oglojejo in tako poškodovajo, da jamejo hirati in se sčasoma posušé; zato je dobro, da se posuje v take posode ena lega pepéla na dno, preden se drevesca posadé. Če se ta pepél s peskom, apnom in vodo zmeša in tako pognete, da je mešanca gosta kakor močnik, in se potem ž njo drevesne debla namažejo, se jih noben mrčes ne loti; mah in lešaji jim zginejo, in v kratkem gladko in zdravo skorjo dobijo. Tudi zoper gnjilad in trohljenino starih sadnih dreves ga sadjorejci sém ter tje ra-

bijo. S pepélom sadnim drevesom gnojiti tudi skušeni sadjorejci priporočajo; pepél se posiplje po vrhu zemlje okoli debla, ali pa se napravijo majhne luknje okrog drevesa in s pepélom nasujejo, ki se od časa do časa z vodo pomoči. Če bolj vlažna je zemlja, tem bolj koristen je pepél. Ako se pa drevesom na suhi zemlji s pepélom gnoji, jim bolj škoduje kakor koristi.

Po gosp. listu česke gosp. družbe.

Od goveje kuge na dalje.

Na Kranjskem v kostanjeviškem kantonu ni več kuge; v črnomaljskem se je 26. maja spet prikazala v Balkavcah, kjer ji že od 23. aprila ni bilo nobenega sledú več; zatrosila se je po ovcah; 4 goveda so zbolele; v Dolenji Vasi senožeškega kantona so vse goveda zdrave; le v eni čedi bolehajo ovce še; v Visgarnu na Kočevskem ni še popolnoma potihnila. V Zagurji bistriškega kantona, kjer je že popolnoma potihnila, se je zopet prikazala, po ovcah brž ko ne zanešena. Treba je, da se zopet ostro ostro pazi na vse strani, pa tudi na to, kdo je kriv takega prestopka postave.

Na Primorskem, po pismu tržaške deželne vlade 28. maja, goveja kuga miruje; v Pregarjih in Hrušici novogradskega kantona je pocepalo 23 ovac za kugo.

Na Štajarskem se nič ne sliši od kuge. Deželni odbor štajarski je v seji 15. dne maja izrekel, da stroškov za kordón, to je, za čuvaje proti kranjski meji, vsled sklepa deželnega zbora ne prevzame deželni zaklad, ampak da ti stroški zadevajo občine (soseske), kateri jih pa ne bojo pretežko stali, ker c. k. gosposke na Kranjskem krepko vse uravnava (geregelt und kräftig handhaben), kar postave velevalo, da se kuga zatara.

Na Hrvaškem po naznanilu c. kr. deželne general-komande pojema goveja kuga v Vojaški granici, čeravno je še v več krajih. V Bosni na Turškem je še huda in žuga posebno slavonski meji, ker Bosnjaki puščajo mrho pod prostim nebom, da jo psi ali ptice roparce žró, ali pa jo mečejo v Savo in Uno, da že ribe po kužni mrhovini konec jemljejo; primerilo se je tudi že, da so ljudje take bolne ribe jedli in po njih nevarno zboleli.

Čbelarstvo.

Čbelji dvojčki.

France Zupančič na Šici pri Krki je 31. velikega travna lepa dvojčka ogrebel, ki sta v eni uri iz enega ula (panja) rojila, in se zdaj prav dobro obnašata.